

**SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI STRATEGII
ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
W POWIECIE PUŁTUSKIM W 2016 ROKU**

Pułtusk, luty 2017r.

SPIS TREŚCI

WSTĘP.....	3
CELE STRATEGICZNE, CELE OPERACYJNE I ZADANIA STRATEGICZNE – EWALUACJA I MONITORING	4
STWORZENIE SYSTEMOWYCH ROZWIĄZAŃ WSPIERAJĄCYCH RODZINĘ ORAZ ROZWÓJ PIECZY ZASTĘPCZEJ	5
POPRAWA JAKOŚCI I POZIOMU ŻYCIA OSÓB STARSZYCH DLA GODNEGO STARZENIA SIĘ POPRZEZ AKTYWNOŚĆ SPOŁECZNĄ.....	10
WSPARCIE SYSTEMU EDUKACJI I OPIEKI ZDROWOTNEJ.....	12
WYRÓWNYWANIE SZANS OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH.....	14
ZMNIEJSZENIE SKALI BEZROBOCIA I JEGO SKUTKÓW	19
PROFILAKTYKA W ZAKRESIE OGRANICZENIA ZJAWISK PATOLOGICZNYCH WŚRÓD DZIECI, MŁODZIEŻY I DOROSŁYCH.....	21
DOSKONALENIE SYSTEMU FUNKCJONOWANIA POMOCY SPOŁECZNEJ	24
ZAKOŃCZENIE.....	28

WSTĘP

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Pułuskim na lata 2015-2022 jest odpowiedzią na potrzebę stworzenia spójnego systemu pomocy osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym. Wytacza ona również kierunki działania w celu osiągnięcia pomyślnych warunków dla rozwoju społeczności lokalnej, polepszenia warunków życia mieszkańców (w szczególności tych zagrożonych marginalizacją i wykluczeniem społecznym) oraz zbudowania skutecznego systemu ochrony socjalnej mieszkańców naszego powiatu. Ww. dokument został zatwierdzony Uchwałą nr IV/26/2015 Rady Powiatu w Pułusku z dnia 12 lutego 2015r.

Niniejsza Strategia oprócz diagnozy społecznej skonstruowanej na podstawie aktualnych problemów społecznych i analizy SWOT, zawiera również cele strategiczne, cele operacyjne i zadania strategiczne posegregowane priorytetowo. Monitoring i ewaluacja służą zaś ocenie realizowanych zadań strategicznych w ciągu danego roku sprawozdawczego przez podmioty odpowiedzialne za ich wykonanie bądź wdrożenie.

Zgodnie z założeniami Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2015-2022, monitoring i ewaluacja odbywają się corocznie. Poprzez śledzenie realizacji celów i zadań strategicznych przez poszczególne podmioty możemy zaobserwować czy proces wdrażania Strategii jest skuteczny i sprawny. Ułatwieniem w raportowaniu efektów realizacji zadań strategicznych jest zestawienie założeń i rezultatów w poszczególnych latach obowiązywania Strategii (załącznik nr 1 do Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Pułuskim na lata 2015-2022 – tabele monitoringu).

Poniższe sprawozdanie przedstawia tabele monitoringu z poszczególnych zadań strategicznych za rok 2016. Następnie w niniejszym dokumencie znajduje się opis ilościowy i jakościowy realizacji tych zadań (w oparciu o tabele monitoringu) na podstawie następujących celów strategicznych:

- 1) Stworzenie systemowych rozwiązań wspierających rodzinę oraz rozwój pieczy zastępczej.
- 2) Poprawa jakości i poziomu życia osób starszych dla godnego starzenia się poprzez aktywność społeczną.
- 3) Wsparcie systemu edukacji i opieki zdrowotnej.
- 4) Wyrównywanie szans osób niepełnosprawnych.
- 5) Zmniejszenie skali bezrobocia i jego skutków.
- 6) Profilaktyka w zakresie ograniczenia zjawisk patologicznych wśród dzieci, młodzieży i dorosłych.
- 7) Doskonalenie systemu funkcjonowania pomocy społecznej.

Należy zaznaczyć, iż monitoringowi i ewaluacji podlegały zadania określone na dany rok sprawozdawczy w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Pułuskim na lata 2015-2022, tzn. jeśli nie założono osiągnięcia wskaźnika w danym roku kalendarzowym oraz nie został on osiągnięty przez podmioty odpowiedzialne za wdrożenie Strategii, nie jest on zatem uwzględniony w niniejszym sprawozdaniu.

**CELE STRATEGICZNE, CELE OPERACYJNE I ZADANIA
STRATEGICZNE**

—

EWALUACJA I MONITORING

STWORZENIE SYSTEMOWYCH ROZWIĄZAŃ WSPIERAJĄCYCH RODZINĘ ORAZ ROZWÓJ PIECZY ZASTĘPCZEJ

Cel strategiczny	Zadania strategiczne	Wskaźnik monitorujący	Założenia / rezultaty	2016
Rozwój systemowych rozwiązań wspierających rodzinę oraz rozwój pieczy zastępczej	<p>Promowanie pozytywnego wizerunku rodziny oraz motywowanie społeczności lokalnej, organizacji pozarządowych, podmiotów ekonomii społecznej, wolontariuszy i instytucji do podejmowania działań podkreślających znaczenie rodziny dla dziecka oraz promowanie różnych form wspólnego spędzania czasu wolnego z dziećmi</p> <p>Rozwój wolontariatu na rzecz rodzin naturalnych i rodzin zastępczych</p>	Liczba kampanii społeczno-edukacyjnych, festynów, imprez	Z	5
			R	48
		Liczba pozyskanych wolontariuszy	Z	15
			R	3
		Liczba rodzin naturalnych objętych wsparciem wolontariatu	Z	19
			R	20
		Liczba rodzin zastępczych objętych wsparciem wolontariatu	Z	3
			R	2 wychowanków z RPZ
		Liczba rodzin objętych działaniami profilaktycznymi	Z	30
			R	189
Wspieranie działań w obszarze pracy z rodziną oraz pomocy w opiece i wychowaniu dziecka	<p>Wspieranie działań profilaktycznych zapobiegających powstawaniu zjawisk patologicznych w rodzinie</p> <p>Tworzenie form wspierających rodzinę w kryzysie (grupy wsparcia, grupy samopomocowe)</p>	Liczba grup wsparcia	Z	1
			R	0
	<p>Praca z rodziną z wykorzystaniem następujących form: poradnictwa specjalistycznego, terapii i mediacji, usług dla rodzin z dziećmi (specjalistycznych i opiekuńczych), pomocy prawnej (szczególnie w zakresie prawa rodzinnego)</p>	Liczba rodzin objętych wsparciem	Z	50
			R	432
	<p>Wspieranie działań na rzecz tworzenia placówek wsparcia dziennego w formie opiekuńczej (świetlic, kół zainteresowań, klubów) specjalistycznej i podwórkowej</p>	Liczba nowo utworzonych placówek wsparcia dziennego	Z	1
			R	0
	<p>Zatrudnienie asystenta rodziny</p>	Liczba zatrudnionych asystentów rodziny na koniec roku kalendarzowego	Z	8
			R	7

Rozwój systemu rodzinnej pieczy zastępczej	Promowanie i wspieranie działań na rzecz pozyskiwania kandydatów na rodziny zastępcze	Liczba kandydatów na rodziny zastępcze	Z	4
			R	4 wydane zaświadczenia kwalifikacyjne (w tym 2 osoby z wnioskiem z 2015r.)
	Zapewnienie rodziny pomocowej	Liczba podpisanych umów z rodzinami pomocowymi	Z	1
			R	0
	Realizacja Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej	Liczba nowo powstałych rodzin zastępczych spokrewnionych	Z	3
			R	5
			Z	2
			R	2
		Liczba utworzonych rodzinnych domów dziecka	Z	0
			R	1
			Z	2
			R	0 (2 dzieci z uregulowaną sytuacją, zgłoszonych do WOA)
		Liczba dzieci skierowanych do adopcji	Z	2
			R	7
	Zatrudnienie koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej	Liczba dzieci, które powróciły do rodziny naturalnej	Z	2
R			7	
Wspieranie działań aktywizujących osoby usamodzielniane zawodowo i społecznie	Liczba zatrudnionych koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej na koniec roku kalendarzowego	Z	2	
		R	2	
	Liczba usamodzielnianych wychowanków	Z	28	
		R	18 z PZ / 1 z MOW	

STWORZENIE SYSTEMOWYCH ROZWIĄZAŃ WSPIERAJĄCYCH RODZINĘ ORAZ ROZWÓJ PIECZY ZASTĘPCZEJ - OPIS

Zwiększenie społecznej świadomości o znaczącej roli rodziny

Na terenie Powiatu Pułtuskiego w 2016r. odbyło się 48 kampanii społeczno-edukacyjnych, festynów i imprez okolicznościowych organizowanych przez:

- Komendę Powiatową Policji w Pułtusku,
- Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną w Pułtusku,
- Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Gzy,
- gminę Obryte,
- gminę Winnica,
- gminę Zatory,
- gminę Pokrzywnica,
- gminę Gzy,
- gminę Pułtusk,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pułtusku.

Ww. działania mają na celu promowanie pozytywnego wizerunku rodziny oraz motywowanie społeczności lokalnej, organizacji pozarządowych i innych instytucji do podejmowania działań podkreślających znaczenie rodziny dla dziecka, przy okazji również promowanie różnych form wspólnego spędzania czasu wolnego. Należy nadmienić, iż tego rodzaju spotkania przyczyniły się do wzrostu świadomości społecznej rodzin.

W celu poprawy funkcjonowania społecznego rodzin w 2016r. pozyskano 3 wolontariuszy, w tym 1 dla dzieci z rodzin zastępczych. Liczba rodzin naturalnych objętych wsparciem wolontariuszy wynosi: 20. Należy dodać, iż w roku 2016 nie udało się pozyskać wolontariuszy, którzy ochotniczo i bez wynagrodzenia, na podstawie umowy cywilnej zwanej porozumieniem, udzielali by pomocy i wsparcia dla rodzin zastępczych funkcjonujących na terenie Powiatu Pułtuskiego. Natomiast istotnym faktem jest zorganizowanie nieformalnego wolontariatu w zakresie wsparcia edukacyjnego dla 2 dzieci z rodzinnej pieczy zastępczej.

Wspieranie działań w obszarze pracy z rodziną oraz pomocy w opiece i wychowaniu dziecka

Należy zaznaczyć, iż 189 rodzin zostało objętych działaniami profilaktycznymi zapobiegającymi powstawaniu zjawisk patologicznych. Inne działania mające na celu zapobieganie zjawiskom niewydolności społecznej, to przede wszystkim praca socjalna wykonywana w środowisku.

W 2016r. nie udało się osiągnąć wymagalnego rezultatu w postaci utworzenia grupy wsparcia na terenie Powiatu Pułtuskiego mającej na celu wspieranie rodzin w kryzysie.

W 2016r. na terenie Powiatu Pułtuskiego wsparciem objęto 432 rodziny wykorzystując m.in. takie formy pomocy jak: poradnictwo specjalistyczne, terapię, pomoc prawną. Natomiast nie utworzono placówki wsparcia dziennego zgodnie z założeniami Strategii.

Zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, może zostać przydzielony asystent rodziny. Do zadań asystenta rodziny należy przede wszystkim pomoc rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych, psychologicznych, wychowawczych. Asystenta rodziny zatrudnia kierownik jednostki organizacyjnej, która na terenie gminy organizuje pracę z rodziną naturalną. Według założeń Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Pułuskim na lata 2015-2022 zatrudnionych powinno być 8 asystentów rodziny na koniec 2016r., natomiast w rezultacie została osiągnięta liczba 7. Należy podkreślić, iż gminy na terenie Powiatu Pułuskiego wspomagają się finansowo korzystając z programu ogłaszanego przez MRPiPS dotyczącego dofinansowania kosztów zatrudnienia asystentów rodziny.

Rozwój systemu pieczy zastępczej

Analizując rozwój pieczy zastępczej na terenie Powiatu Pułuskiego, należy zaznaczyć, iż dwóch pracowników PCPR w Pułusku posiada uprawnienia do szkolenia kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej spokrewnionej, niezawodowej, zawodowej oraz do prowadzenia rodzinnego domu dziecka zgodnie z programem „Szansa w rodzinie” zatwierdzonym decyzją MPiPS Nr 8/2012/RZ z dnia 03.04.2012r.

W 2016r. wydano 4 zaświadczenia kwalifikacyjne stanowiące załącznik do Rozporządzenia MPiPS z dnia 09.12.2011r. w sprawie wzoru zaświadczenia kwalifikacyjnego, potwierdzające spełnienie wszystkich warunków do pełnienia funkcji rodziny zastępczej. Dwie spośród przeszkolonych osób, złożyły wniosek o objęcie procedurą kwalifikacyjną już w 2015r. jednak uczestniczyły dopiero w 2016r. w szkoleniu.

Szkolenie dla kandydatów na rodziny zastępcze, realizowane przez pracowników PCPR w Pułusku, prowadzone jest w formie nieodpłatnej.

Rozwój rodzinnej pieczy zastępczej przekłada się na możliwość umieszczenia dzieci u opiekunów zastępczych posiadających odpowiednie kompetencje opiekuńcze i wychowawcze oraz posiadających odpowiednie informacje o specyfice pełnionej funkcji.

Tworząc tabelę monitoringu ww. Strategii, założono, iż w 2016r. zostanie podpisana min. 1 umowa z rodziną pomocową. Rodzina pomocowa, zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, ma za zadanie sprawować bieżącą pieczę nad dzieckiem w przypadku czasowego niesprawowania opieki nad nim przez rodzinę zastępczą. Za czasowe niesprawowanie opieki nad dzieckiem przez rodziców zastępczych uważa się nagle nieprzewidziane sytuacje losowe bądź skorzystanie z urlopu wypoczynkowego w przypadku rodziny zastępczej zawodowej bądź prowadzących rodzinny dom dziecka. Na terenie Powiatu Pułuskiego w 2016r. w rodzinach zastępczych nie doszło do sytuacji wymagającej zatrudnienia rodziny pomocowej, dlatego nie została z ww. rodziną zawarta taka umowa.

Rodziny zastępcze spokrewnione to rodziny będące wstępnymi lub rodzeństwem dziecka, które zostaje umieszczone w rodzinie zastępczej. Na koniec roku sprawozdawczego

funkcjonowało 25 rodzin zastępczych spokrewnionych. Zakładano, iż w 2016r. powstaną 3 rodziny zastępcze spokrewnione, natomiast rzeczywiście powstało 5 takich rodzin.

Rodzinę zastępczą niezawodową tworzą osoby nie będące wstępniymi lub rodzeństwem dziecka. W 2016r. powstały 2 rodziny zastępcze niezawodowe.

W 2016r. rodzina zastępcza zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego została przekształcona w rodzinny dom dziecka, w którym wg stanu na dzień 31.12.2016r. przebywało 7 dzieci. Przyczyniło się to do zagwarantowania stabilnego środowiska wychowawczego dla dzieci umieszczonych w tej formie pieczy zastępczej. Należy zaznaczyć, iż w roku 2016 w Strategii nie zakładano utworzenia rodzinnego domu dziecka.

W 2016r. do Wojewódzkiego Ośrodka Adopcyjnego Oddział Zamiejscowy w Ciechanowie zgłoszono 2 dzieci z uregulowaną sytuacją prawną, jednak żadne z tych dzieci nie zostało przysposobione ze względu na więzi łączące je z opiekunem prawnym.

Realizując założenia ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz mając na uwadze tymczasowość sprawowania opieki zastępczej, w 2016r. zakładano, iż 2 dzieci powróci do rodziny naturalnej, jednak aż 7 dzieci powróciło do swoich pierwotnych rodzin. Powyższy fakt świadczy o tym, iż ustąpiła przyczyna umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej, odbudowały się relacje i więzi pomiędzy rodzicami a dzieckiem, a tym samym skoordynowane działania jednostek realizujących założenia ww. ustawy przyniosły sukces.

W Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Pułtusku na koniec okresu sprawozdawczego zatrudnionych było 2 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej. Zgodnie z wymogami ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, rodziny zastępcze na ich wniosek obejmuje się opieką koordynatora, którego zadaniem jest m.in. udzielenie pomocy rodzinom zastępczym w realizacji zadań wynikających z pieczy zastępczej.

Liczba usamodzielnianych wychowanków, którzy opuścili pieczę zastępczą, objętych wsparciem i pomocą finansową udzielaną przez Powiat Pułtuski, na koniec roku 2016r. wynosiła łącznie 19 osób, w tym 1 osoba, która w 2016r. opuściła Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy. Osobie opuszczającej po osiągnięciu pełnoletności pieczę zastępczą bądź ośrodek całodobowej opieki, przyznaje się pomoc m.in. na kontynuowanie nauki, usamodzielnienie i zagospodarowanie, jak również udzielane jest wsparcie psychologiczne, prawne i doradztwo w zakresie zatrudnienia.

POPRAWA JAKOŚCI I POZIOMU ŻYCIA OSÓB STARSZYCH DLA GODNEGO STARZENIA SIĘ POPRZEZ AKTYWNOŚĆ SPOŁECZNĄ

Cel strategiczny	Cele operacyjne	Zadania strategiczne	Wskaźnik monitorujący	Założenia / rezultaty	2016	
Poprawa jakości i poziomu życia osób starszych dla godnego starzenia się poprzez aktywność społeczną	Wzrost aktywności społecznej osób starszych	Stworzenie karty seniora uprawniającej do zniżek w korzystaniu z lokalnych ośrodków kulturalno-sportowo-rekreacyjnych	Liczba wydanych kart seniora	Z	20	
		Zwiększenie różnorodności i poprawa jakości oferty edukacyjnej dla osób starszych	Liczba osób uczęszczających na zajęcia edukacyjne	R	0	
		Wzrost kompetencji cyfrowych osób starszych poprzez szkolenia z zakresu obsługi komputera	Liczba osób starszych biorących udział w szkoleniu	Z	5	
		Rozwój wolontariatu na rzecz osób starszych	Liczba pozyskanych wolontariuszy	R	54	
	Działania na rzecz poprawy funkcjonowania osób starszych	Usługi opiekuńcze, w tym specjalistyczne	Liczba osób starszych objętych wsparciem wolontariatu	Z	5	
		Tworzenie grup wsparcia, samopomocowych na rzecz osób starszych	Liczba utworzonych grup samopomocowych	R	2	
				Z	10	
				R	38	
				Liczba nowo zatrudnionych opiekunek środowiskowych	Z	1
				Liczba utworzonych grup samopomocowych	R	10
				Z	0	
				R	1	

POPRAWA JAKOŚCI I POZIOMU ŻYCIA OSÓB STARSZYCH DLA GODNEGO STARZENIA SIĘ POPRZEZ AKTYWNOŚĆ SPOŁECZNĄ – OPIS

Wzrost aktywności społecznej osób starszych

Życie jest nieodłącznie związane z przemijaniem. Byt człowieka podlega procesowi starzenia się. Obecnie jednak nie zawsze wiek kalendarzowy koresponduje z wiekiem biologicznym, gdyż starość to nie tylko faza stagnacji, ale również rozkwit zainteresowań, na które we wcześniejszych latach życia nie starczało czasu. Rozwój człowieka w jesieni życia uzależniony jest od ofert proponowanych przez różne instytucje.

Analizując osiągnięte rezultaty Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Pułuskim na lata 2015-2022, należy uwzględnić, iż w 2016r. zakładano stworzenie oraz wydanie min. 20 kart seniora uprawniających do zniżek w korzystaniu z lokalnych ośrodków kulturalno-sportowo-rekreacyjnych. Jednak nie udało się tego założenia zrealizować.

Na terenie gmin: Świercze, Winnica, Zatory, Pokrzywnica i Pułusk łącznie aż 191 seniorów brało udział w zajęciach edukacyjnych, co przyczyniło się do wzrostu aktywności społecznej, a tym samym poprawy oferty edukacyjnej dla osób starszych. Z uzyskanych danych wynika, iż w gminie Świercze seniorzy brali udział w warsztatach rękodzielniczych.

Jednocześnie na terenie gmin: Świercze, Winnica, Pokrzywnica i Pułusk łącznie 54 osoby starsze brały udział w szkoleniach poświęconych wzrostowi kompetencji cyfrowych i nauce obsługi komputera.

Działania na rzecz poprawy funkcjonowania osób starszych

Zgodnie z założeniami niniejszej Strategii w 2016r. na terenie Powiatu Pułuskiego łącznie zakładano pozyskanie 5 wolontariuszy, którzy wspieraliby funkcjonowanie minimum 10 osób starszych. Natomiast w rzeczywistości tylko na terenie gminy Pułusk pozyskano 2 wolontariuszy, którzy łącznie udzielali pomocy aż 38 seniorom.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2016r. na terenie Powiatu Pułuskiego liczba nowo zatrudnionych opiekunek środowiskowych wynosiła 10 (1 na terenie gminy Świercze, 1 na terenie gminy Winnica, 3 na terenie gminy Pokrzywnica, oraz 5 na terenie gminy Pułusk).

Grupy samopomocowe są dobrowolnymi najczęściej luźnymi zgromadzeniami osób, których aktywne działanie skierowane jest na wspólne pokonywanie chorób bądź problemów natury socjalnej, które dotyczą ich bezpośrednio albo ich bliskich. Celem ich pracy jest zmiana własnych osobistych warunków życia. Cele grupy samopomocowej skierowane są głównie na jej członków a nie na osoby z zewnątrz. W 2016r. zgodnie z uzyskanymi informacjami, taka grupa samopomocowa na rzecz osób starszych powstała na terenie gminy Zatory.

WSPARCIE SYSTEMU EDUKACJI I OPIEKI ZDROWOTNEJ

Cel strategiczny	Cele operacyjne	Zadania strategiczne	Wskaźnik monitorujący	Założenia/ rezultaty	2016
Wsparcie systemu edukacji i opieki zdrowotnej	Usprawnienie systemu edukacji	Likwidacja barier architektonicznych we wszystkich szkołach na terenie powiatu pułtuskiego	Liczba szkół, które zlikwidowały bariery architektoniczne w danym roku kalendarzowym	Z	1
		Zatrudnienie dodatkowych specjalistów w placówkach oświatowych, takich jak: psycholog, logopeda, pedagog, terapii integracji sensorycznej, doradca zawodowy	Liczba nowo zatrudnionych specjalistów	R	11
	Usprawnienie systemu opieki zdrowotnej	Systematyczne pozyskiwanie lekarzy specjalistów (w celu skrócenia czasu oczekiwania na wizytę lekarską)	Średni czas oczekiwania na wizytę u lekarza specjalisty (liczba dni)	Z	52
		Upowszechnianie badań profilaktycznych z zakresu rozpoznania i wczesnej diagnostyki chorób i schorzeń	Liczba nowo powstałych kampanii profilaktycznych	R	12 dni (2 dni z pilnym skierowaniem)
				Z	3
				R	1

WSPARCIE SYSTEMU EDUKACJI I OPIEKI ZDROWOTNEJ – OPIS

Usprawnienie systemu edukacji

System oświaty w Polsce obejmuje przedszkola, szkoły podstawowe, gimnazja, szkoły ponadgimnazjalne, policealne. Proces kształcenia realizowany jest poprzez prawo do nauki, opieki i wychowania.

W 2016r. w żadnej ze szkół funkcjonujących na terenie Powiatu Pułtuskiego nie zlikwidowano barier architektonicznych.

W placówkach oświatowych w 2016r. łącznie zostało zatrudnionych 11 specjalistów:

- 1 w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej,
- 1 w SOSW im. A. Karłowicz w Pułtusk, u,
- 1 na terenie gminy Gzy,
- 1 na terenie gminy Świercze,
- 2 na terenie gminy Obryte,
- 1 na terenie gminy Zatory,
- 4 na terenie gminy Pokrzywnica.

Usprawnienie systemu opieki zdrowotnej

System opieki zdrowotnej to zespół wykwalifikowanych osób i instytucji mających za zadanie zapewnić opiekę zdrowotną społeczeństwu na danym obszarze.

Na terenie Powiatu Pułtuskiego funkcjonuje Szpital Powiatowy Gajda – Med Sp. z o. o. Szpital ten mieści się przy ul. T. Kwiatkowskiego 19. W szpitalu funkcjonują oddziały szpitalne oraz poradnie specjalistyczne. W 2016r. średni czas oczekiwania na wizytę wynosił 12 dni, natomiast średni czas oczekiwania na wizytę w przypadku pilnych skierowań wynosił 2 dni. Należy dodać, iż zgodnie z danymi uzyskanymi z ww. placówki służby zdrowia, najdłuższy termin oczekiwania jest do Poradni Alergologicznej i wynosi on 39 dni.

Istotnym faktem jest, iż na terenie Powiatu Pułtuskiego w ciągu 2016r. realizowano kampanię mającą na celu upowszechnianie badań profilaktycznych z zakresu rozpoznawania i wczesnej diagnostyki schorzeń oczu.

WYRÓWNYWANIE SZANS OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Cel strategiczny	Cele operacyjne	Zadania strategiczne	Wskaźnik monitorujący	Założenia/ rezultaty	2016
Wyrównywanie szans osób niepełnosprawnych	Zwiększenie uczestnictwa osób niepełnosprawnych w życiu społecznym	Likwidacja barier architektonicznych w budynkach będących siedzibami placówek pomocy społecznej	Liczba placówek pomocy społecznej, które zlikwidowały bariery architektoniczne w danym roku kalendarzowych	Z	0
		Finansowe wsparcie osób niepełnosprawnych w zakupie przedmiotów ortopedycznych, środków pomocniczych i sprzętu rehabilitacyjnego	Liczba osób, które uzyskały dofinansowanie	Z	135
		Finansowe wsparcie osób niepełnosprawnych w likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych	Liczba osób, które uzyskały dofinansowanie	R	24
		Finansowe wsparcie osób niepełnosprawnych w korzystaniu z programu „Aktywny samorząd”	Liczba osób, które uzyskały dofinansowanie	Z	45
		Zwiększenie udziału osób niepełnosprawnych w wydarzeniach kulturalnych, sportowych i rekreacyjnych oraz promocja ich twórczości poprzez organizowanie wystaw i prezentację dzieł	Liczba osób, które uzyskały dofinansowanie	R	34
		Zwiększenie udziału osób niepełnosprawnych w wydarzeniach kulturalnych, sportowych i rekreacyjnych oraz promocja ich twórczości poprzez organizowanie wystaw i prezentację dzieł	Liczba zorganizowanych wydarzeń kulturalno-rekreacyjnych oraz kampanii społecznych	Z	3
		Pokonywanie barier transportowych dla osób niepełnosprawnych	Liczba nowo zakupionych samochodów do przewozu osób niepełnosprawnych	R	70
		Rozwój wolontariatu na rzecz osób niepełnosprawnych	Liczba zorganizowanych wystaw	Z	1
			Liczba nowo zakupionych samochodów do przewozu osób niepełnosprawnych	R	5
			Liczba nowo zakupionych samochodów do przewozu osób niepełnosprawnych	Z	1
			Liczba pozyskanych wolontariuszy	R	0
			Liczba osób niepełnosprawnych objętych wsparciem	Z	5
				R	5
				Z	10
		R	25		

			wolontariatu			
Zapewnienie sprawnie działającego systemu informacyjnego dotyczącego możliwości wsparcia dla osób niepełnosprawnych	Zwiększenie zatrudnienia specjalistycznej kadry do pracy z osobami niepełnosprawnymi, w tym zatrudnienie tłumacza języka migowego	Liczba nowo zatrudnionych specjalistów	Z	1		
			R	1		
Zwiększenie zatrudnienia osób niepełnosprawnych	Podnoszenie kwalifikacji zawodowych osób niepełnosprawnych	Liczba osób niepełnosprawnych uczestniczących w kursach, szkoleniach	Z	20		
			R	6		
			Z	1		
			R	0		
Poprawa stanu zdrowia osób niepełnosprawnych	Organizowanie targów pracy dla bezrobotnych osób niepełnosprawnych oraz pracodawców	Liczba nowo zorganizowanych targów	Z	1		
			R	7		
			Z	2		
			R	0		
Współpraca jednostek pomocy społecznej z organizacjami pozarządowymi na rzecz osób niepełnosprawnych	Usługi opiekuńcze, w tym specjalistyczne	Liczba nowo zatrudnionych opiekunów środowiskowych	Z	1		
			R	7		
			Z	2		
			R	0		
Współpraca jednostek pomocy społecznej z organizacjami pozarządowymi na rzecz osób niepełnosprawnych	Zatrudnienie asystentów osób niepełnosprawnych	Liczba nowo zatrudnionych asystentów osób niepełnosprawnych	Z	100		
			R	32		
			Z	1		
			R	0		
Współpraca jednostek pomocy społecznej z organizacjami pozarządowymi na rzecz osób niepełnosprawnych	Utworzenie DPS dla osób przewlekłe psychicznie chorych	Liczba nowo przyjętych mieszkańców	Z	100		
			R	32		
			Z	1		
			R	0		
Współpraca jednostek pomocy społecznej z organizacjami pozarządowymi na rzecz osób niepełnosprawnych	Zlecenie organizacjom pozarządowym zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych	Liczba organizacji pozarządowych wykonujących zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych	Z	1		
			R	0		
			Z	1		
			R	0		

WYRÓWNYWANIE SZANS OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH - OPIS

Zwiększenie uczestnictwa osób niepełnosprawnych w życiu społecznym

Niepełnosprawność to długotrwały stan występowania pewnych ograniczeń w prawidłowym funkcjonowaniu organizmu człowieka. Stan zdrowia osoby niepełnosprawnej trwale uniemożliwia bądź ogranicza wypełnianie ról społecznych oraz niekiedy wykonywanie określonych prac zawodowych. Osoby niepełnosprawne na co dzień spotykają się z przeszkodami utrudniającymi ich funkcjonowanie. Należy zaznaczyć, iż w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Świerczach zlikwidowano bariery architektoniczne ułatwiając tym samym osobom niepełnosprawnym skorzystanie z oferty pomocy społecznej.

W celu poprawy aktywności osób niepełnosprawnych we współczesnym świecie, niezbędnym jest wsparcie zarówno społeczne, finansowe, pomoc w zakupie określonych sprzętów rehabilitacyjnych, środków ortopedycznych i pomocniczych jak również likwidacja barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się.

Osoba niepełnosprawna może złożyć wniosek o dofinansowanie ze środków PFRON w siedzibie PCPR w Pułtusk do zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze jeśli średni miesięczny dochód na jednego członka rodziny nie przekracza 50% przeciętnego wynagrodzenia za poprzedni kwartał, a w przypadku osoby samotnej 65% przeciętnego wynagrodzenia. W 2016r. w Powiecie Pułtuskim przyznano dofinansowanie do zakupu przedmiotów ortopedycznych, środków pomocniczych i sprzętu rehabilitacyjnego dla 136 osób.

Z dofinansowania likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych umożliwiającego w całości lub w znacznym stopniu ułatwienie osobie niepełnosprawnej poruszania się, wykonywania podstawowych, codziennych czynności lub kontaktów w otoczeniu, mogą skorzystać osoby niepełnosprawne posiadające umiarkowany lub znaczny stopień niepełnosprawności z tytułu dysfunkcji narządu ruchu, osoby niewidome i słabowidzące. Z dofinansowania do likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych w 2016r. na terenie Powiatu Pułtuskiego skorzystały 24 osoby.

Celem programu „Aktywny samorząd” jest wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo beneficjentów programu w życiu społecznym, zawodowym i w dostępie do edukacji. W 2016r. z dofinansowania w ramach ww. programu skorzystało 34 osoby. Mniejsza liczba beneficjentów, niż zakładana w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Pułtuskim, wynika z faktu ograniczenia przez PFRON zadań finansowanych. W 2016r. nie uzyskano dofinansowywania w ramach programu do zakupu wózków inwalidzkich o napędzie elektrycznym.

Należy dodać, iż w celu zwiększenia udziału osób niepełnosprawnych w wydarzeniach kulturalnych, sportowych i rekreacyjnych zorganizowano łącznie na terenie Powiatu

Pułtuskiego 70 imprez kulturalno-rekreacyjnych mających za zadanie wsparcie społeczne osób niepełnosprawnych. Dodatkowo zorganizowano 5 wystaw twórczości osób niepełnosprawnych, co przyczyniło się do promocji twórczości lokalnej społeczności, w tym również mieszkańców domów pomocy społecznej.

Aby usprawnić przemieszczanie się m.in. uczestników ŚDS w Pułtusku oraz osób niepełnosprawnych stających na komisję lekarską w Zespole ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Pułtusku w 2016r. podpisano umowę na zakup samochodu, jednak faktycznego zakupu dokonano na początku 2017r. Auto jest dostosowane do wymogów osób niepełnosprawnych.

W 2016r. w DPS w Ołdakach pozyskano 5 wolontariuszy, którzy objęli wsparciem średnio 25 mieszkańców Domu w ciągu całego roku (wg stanu na dzień 31.12.2016r. w DPS w Ołdakach przebywało łącznie 123 mieszkańców).

Zapewnienie sprawnie działającego systemu informacyjnego dotyczącego możliwości wsparcia osób niepełnosprawnych

Zgodnie z posiadanymi informacjami, w 2016r. w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Winnicy zatrudniono 1 specjalistę do pracy z osobami niepełnosprawnymi.

Zwiększenie zatrudnienia osób niepełnosprawnych

W celu zwiększenia kwalifikacji zawodowych osób niepełnosprawnych a tym samym przyczynienia się do ewentualnego zatrudnienia tych osób, zgodnie z danymi uzyskanymi z Cech-u Rzemiosł Różnych i Przedsiębiorczości w Pułtusku, w 2016r. 6 osób niepełnosprawnych – głucho-niemych obywateli Białorusi – podniosło swoje kwalifikacje zawodowe poprzez naukę praktyczną w branży budowlanej w jednym z zakładów pracy działającym na terenie miasta Pułtusk.

Należy nadmienić, iż Powiatowy Urząd Pracy w Pułtusku wykazał, że w 2016r.: środki na podjęcie działalności gospodarczej otrzymały 2 osoby niepełnosprawne, ze stażu skorzystały 4 osoby niepełnosprawne, 36 osób niepełnosprawnych zostało objętych poradnictwem zawodowym natomiast 52 osoby – pośrednictwem pracy.

W 2016r. na terenie Powiatu Pułtuskiego nie zorganizowano targów poświęconych ofertom pracy dla osób z niepełnosprawnościami.

Poprawa stanu zdrowia osób niepełnosprawnych

Według stanu na dzień 31 grudnia 2016r. na terenie Powiatu Pułtuskiego liczba nowo zatrudnionych opiekunek środowiskowych świadczących usługi opiekuńcze, w tym specjalistyczne dla osób niepełnosprawnych, wynosiła 7 (1 na terenie gminy Świercze, 1 na terenie gminy Winnica, 5 na terenie gminy Pułtusk).

Zgodnie z założeniami Strategii w 2016r. zakładano zatrudnienie min. 2 asystentów osób niepełnosprawnych. Jednak nie zrealizowano powyższego zadania w 2016r.

Decyzją nr 2256/2016 Wojewody Mazowieckiego z dnia 19.10.2016r. zezwolono na prowadzenie Domu Pomocy Społecznej w Pułtuskach dla osób przewlekle psychicznie chorych. Powyższy Dom został wpisany do Rejestru domów pomocy społecznej województwa mazowieckiego. Według stanu na dzień 31.12.2016r. w DPS w Pułtuskach zostały umieszczone 32 osoby.

Współpraca jednostek pomocy społecznej z organizacjami pozarządowymi na rzecz osób niepełnosprawnych

Należy wspomnieć o istotnym problemie braku współpracy pomiędzy jednostkami samorządowymi a organizacjami pozarządowymi na rzecz osób niepełnosprawnych. W działaniach priorytetowych Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Pułtuskim zakładano, iż od 2016 jednostki będą zlecać zadania z zakresu rehabilitacji społecznej i zawodowej organizacjom pozarządowym. Samorządy mogą przekazywać realizację zadań publicznych organizacjom pozarządowym. Możliwość przekazywania realizacji zadań publicznych wprowadzona została przez ustawę z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Zlecanie organizacjom pozarządowym zadań z zakresu administracji publicznej ma na celu umocnienie lokalnych działań, stworzenie warunków dla powstania inicjatyw i struktur funkcjonujących na rzecz społeczności lokalnych oraz poprawę jakości życia, poprzez pełniejsze zaspokajanie potrzeb społecznych. Efektem nawiązania ww. współpracy z pewnością byłoby budowanie dialogu obywatelskiego poprzez powierzenie inicjatywy w realizacji poszczególnych zadań organizacjom pozarządowym, jak również zwiększenie kompetencji pracowników samorządowych i pracowników organizacji pozarządowych w zakresie udzielania wsparcia dla lokalnej społeczności. Natomiast ww. założenie w 2016r. nie zostało zrealizowane.

ZMNIEJSZENIE SKALI BEZROBOCIA I JEGO SKUTKÓW

Cel strategiczny	Cele operacyjne	Zadania strategiczne	Wskaźnik monitorujący	Założenia/ rezultaty	2016
Zmniejszenie skali bezrobocia i jego skutków	Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych	Organizacja targów pracy	Liczba zorganizowanych targów w ciągu roku	Z	1
				R	0
	Rozwój poradnictwa zawodowego i oferty szkoleniowej		Liczba osób biorących udział w poradnictwie zawodowym (indywidualne, grupowe, informacja zawodowa)	Z	1650
				R	2226
				Z	38
				R	164

ZMNIJSZENIE SKALI BEZROBOCIA I JEGO SKUTKÓW - OPIS

Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych

Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych ma na celu pobudzenie do aktywności zawodowej. To szereg działań rynku pracy (m.in. nabycie kwalifikacji, wzrost motywacji społecznej, umiejętność tworzenia dokumentów aplikacyjnych) przyczyniających się do czynnego poszukiwania zatrudnienia przez klienta urzędu pracy.

W 2016r. na terenie Powiatu Pułtuskiego nie zostały zorganizowane targi pracy. Organizacja powyższych targów dałaby możliwość zapoznania się z szeroką ofertą pracy ale również staży oraz praktyk. Jest to zarówno możliwość zaprezentowania swoich zdolności i umiejętności, autoprezentacja oraz okazja do złożenia dokumentów aplikacyjnych.

W celu rozwoju poradnictwa zawodowego i oferty szkoleniowej w 2016r. ponad 2.226 osób brało udział w poradnictwie zawodowym indywidualnym i grupowym. Dane te pochodzą z Powiatowego Urzędu Pracy w Pułtusku oraz z Cech-u Rzemiosł Różnych i Przedsiębiorczości w Pułtusku.

Natomiast łącznie 164 osoby brały udział w kursach i szkoleniach zawodowych w ramach posiadania statusu osoby bezrobotnej zarejestrowanej w Powiatowym Urzędzie Pracy w Pułtusku jak również w ramach wsparcia uzyskanego z Cech-u Rzemiosł Różnych i Przedsiębiorczości w Pułtusku oraz w ramach programu PAI (Aktywizacja i Integracja) na terenie poszczególnych gmin Powiatu Pułtuskiego, Klubu Integracji Społecznej i Samopomocy MOPS w Pułtusku. Kursy realizowane przez PUP to m.in.: kurs prawa jazdy kat. C, C+E; kwalifikacja wstępna przyspieszona w zakresie prawa jazdy kat. C+E; kwalifikacja wstępna przyspieszona z zakresie prawa jazdy kat. D+E; operator koparko-ładowarki; spawacz metodą MAG; operator wózków jezdniowych; operator żurawi przenośnych; ABC przedsiębiorczości; uprawnienia SEP; szkolenie podstawowe w zawodzie strażak. Natomiast zgodnie z danymi z Cech-u Rzemiosł Różnych i Przedsiębiorczości w Pułtusku, osoby biorące udział w szkoleniach realizowały 12-miesięczne Przygotowanie Zawodowe Dorosłych, kończące się przystąpieniem do egzaminu czeladniczego w wybranym zawodzie i uzyskaniem kwalifikacji w postaci świadectwa czeladniczego.

PROFILAKTYKA W ZAKRESIE OGRANICZENIA ZJAWISK PATOLOGICZNYCH WŚRÓD DZIECI, MŁODZIEŻY I DOROSŁYCH

Cel strategiczny	Cele operacyjne	Zadania strategiczne	Wskaźnik monitorujący	Założenia/ rezultaty	2016
Profilaktyka w zakresie ograniczenia zjawisk patologicznych wśród dzieci, młodzieży i dorosłych	Przeciwdziałanie uzależnieniom i ich następstwom	Organizowanie kampanii społecznych na rzecz przeciwdziałania uzależnieniom	Liczba kampanii społecznych poświęconych profilaktyce uzależnień	Z R	4 51
		Zatrudnienie specjalistycznej kadry do pracy z osobami uzależnionymi	Liczba nowo zatrudnionych specjalistów	Z R	6 1
			Utworzenie ośrodka terapii uzależnień	Liczba osób objętych wsparciem w ramach działalności OTU	Z R
		Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie i jej następstwom	Organizowanie kampanii profilaktyczno- edukacyjnych dla sprawców przemocy i ofiar przemocy w rodzinie	Liczba kampanii społecznych poświęconych profilaktyce przemocy w rodzinie	Z R
	Realizacja programu korekcyjno- edukacyjnego dla sprawców przemocy w rodzinie			Liczba osób, które ukończyły program	Z R
	Zagwarantowanie terapii indywidualnej dla osób stosujących przemoc w rodzinie i dla ofiar przemocy oraz wsparcia specjalistycznego oraz ochrona rodzin i osób doświadczających przemocy w rodzinie		Liczba osób poddanych terapii indywidualnej (osoby stosujące przemoc) Liczba osób poddanych terapii indywidualnej (ofiary przemocy)	Z R Z R	4 8 5 17

PROFILAKTYKA W ZAKRESIE OGRANICZENIA ZJAWISK PATOLOGICZNYCH WŚRÓD DZIECI, MŁODZIEŻY I DOROSŁYCH – OPIS

Przeciwdziałanie uzależnieniom i ich następstwom

Uzależnienie to silne pragnienie zażywania określonych środków bądź powielanie wykonywania danych czynności. Rodzaje uzależnień są różne. Jednak istotnym faktem jest, iż uzależnienia są zagrożeniem dla wolności człowieka.

Na terenie Powiatu Pułtuskiego w 2016r. zrealizowano łącznie 51 kampanii społecznych poświęconych profilaktyce uzależnień oraz przeciwdziałaniu uzależnieniom. Część kampanii było realizowanych przez Gminne Komisje Rozwiązywania Problemów Alkoholowych działające na terenie Powiatu Pułtuskiego oraz przez Komendę Powiatową Policji w Pułtusk. Celem kampanii było przede wszystkim przeciwdziałanie negatywnym zjawiskom społecznym, w tym uzależnieniom oraz łagodzenie ich skutków. Natomiast jeden z warsztatów metodycznych nosił nazwę: „*Nowe narkotyki i dopalacze. Rozpoznawanie zachowań. Podstawy pomocy przedmedycznej*” i był realizowany przez Starostwo Powiatowe w Pułtusk oraz Centrum Profilaktyki Społecznej (w warsztatach wzięło udział ok. 100 nauczycieli z terenu Powiatu Pułtuskiego). Należy również wspomnieć o zaangażowaniu w przeciwdziałanie uzależnieniom i działalność profilaktyczną Pułtuskiego Stowarzyszenia Trzeźwości „Świt”, które corocznie organizuje akcje promujące zachowanie trzeźwości, przeglądy twórczości abstynenckiej oraz warsztaty radzenia sobie w życiu dla osób uzależnionych i współuzależnionych (członków Stowarzyszenia).

W 2016r. z uzyskanych danych wynika, iż na terenie gminy Pułtusk został zatrudniony 1 specjalista do pracy z osobami uzależnionymi od narkotyków.

W 2016r. nie został utworzony ośrodek terapii uzależnień w Powiecie Pułtuskim. Natomiast z danych uzyskanych przez MOPS w Pułtusk w ramach leczenia uzależnień w 2016r. łącznie objęto pomocą 185 osób. Osoby te korzystały ze wsparcia udzielanego w Zespole Przychodni Specjalistycznych AI-Med w Pułtusk oraz w Niepublicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej An-Med w Pułtusk. Pomoc ta przede wszystkim polegała na uczestnictwie w zajęciach grupowych oraz indywidualnych sesjach wspierających i motywujących.

Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie i jej następstwom

Problem przemocy w rodzinie jest negatywnym zjawiskiem powszechnym. Przemoc jest to intencjonalne działanie powodujące szkodę i cierpienie ofiary. Jest wiele rodzajów przemocy, każdy z nich ma poważne konsekwencje i skutki nie tylko fizyczne ale również i psychiczne.

W 2016r. zorganizowano 17 kampanii profilaktyczno-edukacyjnych poświęconych zjawisku przemocy w rodzinie. Kampanie skierowane były zarówno do sprawców przemocy jak i do ofiar przemocy w rodzinie. Celem kampanii było zwiększenie społecznego zaangażowania w sprawy związane z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie oraz uwrażliwienie na problemy związane z różnymi formami przemocy.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pułtuskach w okresie od 01 września do 30 listopada 2016r. realizowało program oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie. Celem programu była redukcja zachowań agresywnych u jego uczestników poprzez kształtowanie postawy partnerstwa i odpowiedzialności za popełnione czyny przemocowe oraz ochrona bezpieczeństwa, autonomii i dobra osób krzywdzonych przez osobę stosującą. Łącznie wydano 7 zaświadczeń o uczestnictwie w ww. programie (z tego 3 osoby miały 100 % frekwencję).

Jednostki organizacyjne pomocy społecznej działające na terenie Powiatu Pułtuski realizując założenia wynikające z ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, wspierały osoby dotknięte przemocą w rodzinie poprzez umożliwienie odbycia terapii indywidualnych – łącznie 17 osób uzyskało wsparcie specjalistyczne: z terenu gminy Obryte (3 osoby), z terenu gminy Winnica (3 osoby), z terenu gminy Zatory (1 osoba) i z terenu gminy Pułtusk (10 osób). Natomiast również osoby będące sprawcami przemocy w rodzinie poddane zostały terapii indywidualnej – łącznie 8 osób: z terenu gminy Obryte (3 osoby), z terenu gminy Winnica (2 osoby) i z terenu gminy Pułtusk (3 osoby).

DOSKONALENIE SYSTEMU FUNKCJONOWANIA POMOCY SPOŁECZNEJ

Cel strategiczny	Cele operacyjne	Zadania strategiczne	Wskaźnik monitorujący	Założenia/ rezultaty	2016	
Doskonalenie systemu funkcjonowania pomocy społecznej	Wzmacnianie potencjału kadr pomocy społecznej	Podnoszenie kwalifikacji kadry systemu pomocy społecznej	Liczba szkoleń	Z	18	
			R	121 + 1 dla ops z tematyki „500+”		
			Liczba osób biorących udział w szkoleniach	Z		35
				R	320 + 29 dla ops z tematyki „500+”	
			Liczba spotkań	Z		10
				R	33	
				Z		10
				R	56	
				Z		8
				R	10	
Pozyskiwanie funduszy pozabudżetowych			Z		2	
			R	0		
			Z		6	
			R	7		

DOSKONALENIE SYSTEMU FUNKCJONOWANIA POMOCY SPOŁECZNEJ - OPIS

Wzmacnianie potencjału kadr pomocy społecznej

Poprzez wzmacnianie potencjału kadr pomocy społecznej istotnym jest rozwijanie efektywności oraz poprawa skuteczności i jakości funkcjonowania instytucji pomocy społecznej, co daje również efekty w pracy z klientami korzystającymi ze wsparcia społecznego. W 2016r. kadra zatrudniona w jednostkach pomocy społecznej funkcjonujących na terenie Powiatu Pułtuskiego uczestniczyła łącznie w 121 szkoleniach. Przykładowa tematyka szkoleń:

- Praca socjalna z rodziną, współpraca służb w środowisku lokalnym;
- Widzimy, reagujemy, przeciwdziałamy – kampania dotycząca przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- Realizacja procedury Niebieskiej Karty;
- Program 500+;
- Tworzenie Gminnego Programu Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- Praca Zespołu Interdyscyplinarnego;
- Świadczenia rodzinne 2016;
- Złotówka za złotówkę – nowe zasady dotyczące świadczeń rodzinnych;
- Rodzina 500+ oraz trudne sprawy z zakresu świadczeń rodzinnych / funduszu alimentacyjnego;
- Projekty konkursowe wyłącznie dla OPS – wprowadzenie do złożenia dobrego wniosku;
- Praca z rodziną;
- Program Aktywizacja i Integracja osób bezrobotnych;
- Asystent rodziny;
- Placówki wsparcia dziennego;
- Decentralizacja VAT-u;
- Przeciwdziałanie przemocy;
- Studium pomocy ofiarom przemocy w rodzinie;
- Ochrona danych osobowych;
- Umieszczanie w DPS;
- BHP;
- Pierwsza pomoc;
- Promocja zdrowia psychicznego;
- Przeciwdziałanie wiktyimizacji wtórnej;
- Komunikacja z klientem;
- Ekonomia społeczna w woj. mazowieckim;
- Zasady bezpiecznego kontaktu z osobą zaburzoną psychicznie;
- Seksualność osób niepełnosprawnych;
- Szkolenie Prawo Pracy 2016;
- Samodzielność i zaradność osób z niepełnosprawnością;

- Zasady organizacji żywienia w dps ze szczególnym uwzględnieniem racjonalizacji żywienia, wartości odżywczej posiłków i układania jadłospisów;
- Rachunkowość w jednostkach samorządu terytorialnego oraz pomocy społecznej;
- Pomoc przedmedyczna – reanimacja krążeniowo-oddechowa;
- Specjalista ds. zamówień publicznych;
- Kodeks postępowania administracyjnego;
- Redagowanie aktów administracyjnych i korespondencji urzędowej;
- Kurs trenerski II stopnia przygotowujący do szkolenia kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka;
- Praca z młodzieżą w świetlicy socjoterapeutycznej / środowiskowej.

W ww. szkoleniach wzięło udział łącznie 320 osób z jednostek pomocy społecznej funkcjonujących na terenie Powiatu Pułtuskiego. Należy dodać, iż osoby te liczone były z prawdopodobieństwem powtórzenia, tj. możliwością uczestnictwa każdego pracownika w dowolnej liczbie szkoleń związanych z obejmowanym stanowiskiem i wykonywanymi czynnościami.

Dodatkowo PCPR w Pułtusk w 2016r. było organizatorem szkolenia z zakresu prawidłowości udzielania świadczenia wychowawczego. Szkolenie poprowadził Pan Tomasz Wardach – specjalista w Ministerstwie Pracy, Rodziny i Polityki Społecznej. Było ono adresowane do pracowników działów świadczeń z ops-ów zarówno z terenu Powiatu Pułtuskiego jak i z terenów powiatów ościennych. W szkoleniu wzięło udział 29 osób.

Na terenie Powiatu Pułtuskiego w 2016r. zorganizowano również 33 spotkania poświęcone wymianom dobrych praktyk w pomocy społecznej. Spotkania organizowane były zarówno na szczeblu powiatowym (przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pułtusk, Komendę Powiatową Policji w Pułtusk) jak i na szczeblu gminnym (przez ośrodki pomocy społecznej). Spotkania te miały na celu wypracowanie standardów współpracy pomiędzy jednostkami pomocy społecznej a sądami, policją, placówkami oświatowymi i medycznymi, kuratorami. Należy zaznaczyć, iż takie spotkania służą również wymianie doświadczeń w pracy z klientami pomocy społecznej oraz dzieleniu się technikami wypracowanymi w codziennym wykonywaniu obowiązków pracowniczych.

W 2016r. w jednostkach pomocy społecznej zostało zatrudnionych łącznie 56 osób pracujących z klientami pomocy społecznej (2 osoby w ŚDS, 23 osoby w DPS w Pułtusk, 12 osób w DPS w Ołdakach, 2 osoby w GOPS w Świerczach, 1 osoba w GOPS w Winnicy, 1 osoba w OPS w Zatorach oraz 15 osób w MOPS w Pułtusk). Duża liczba osób zatrudnionych w 2016r. w jednostkach pomocy społecznej wynika m.in. z powstania DPS w Pułtusk jak również z nałożenia na ops-y nowego obowiązku dotyczącego przyznawania i wypłacania świadczenia wychowawczego.

Poradnictwo specjalistyczne, w szczególności prawne, psychologiczne i rodzinne, jest świadczone osobom i rodzinom, które mają trudności lub wykazują potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych, bez względu na posiadany dochód.

W 2016r. na terenie gminy Pułtusk zostało zatrudnionych 8 osób w ramach prowadzenia poradnictwa specjalistycznego oraz udzielania wsparcia społecznego (3 osoby w ramach programu PAI, 2 osoby w ramach KISS w MOPS w Pułtusku, 3 osoby w ramach GKRPA). Natomiast dodatkowo zatrudniono specjalistę w GOPS w Winnicy oraz w PCPR w Pułtusku (pedagog).

Realizacja projektów finansowanych ze środków funduszy pozabudżetowych umożliwia udzielanie kompleksowego wsparcia osobom wykluczonym społecznie, tj. wsparcia społecznego, materialnego, zawodowego, psychologicznego. Taka pomoc procentuje w nabyciu zdolności do zatrudnienia, radzenia sobie z problemami życia codziennego, przezwyciężania marginalizacji społecznej. W związku z powyższym chcąc realizować projekty oraz programy finansowane ze środków pozabudżetowych niezbędnym jest posiadanie wykwalifikowanej kadry specjalizującej się w ww. zadaniach. W 2016r. wśród pracowników jednostek pomocy społecznej łącznie 7 osób wzięło udział w szkoleniach związanych z realizacją projektów oraz programów finansowanych ze środków pozabudżetowych (4 osoby z PCPR w Pułtusku – w tym Dyrektor PCPR, 3 osoby z DPS w Ołdakach). Natomiast z uzyskanych informacji wynika, iż w 2016r. nie zostali zatrudnieni pracownicy specjalizujący się tylko i wyłącznie w pozyskiwaniu funduszy pozabudżetowych.

ZAKOŃCZENIE

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Pułtuskim na lata 2015-2022 wyznacza kierunki działań jednostek samorządowych w celu ulepszenia systemu pomocy i integracji społecznej. Wskazuje na konieczność budowania zintegrowanego systemu wsparcia dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Analizując monitoring i ewaluację niniejszej Strategii należy stwierdzić, iż dokument jest opracowany przejrzysto, wskaźniki monitorujące do realizowanych celów strategicznych są jasno sprecyzowane i łatwe do uzupełnienia przez jednostki odpowiedzialne ze ich wprowadzenie. Jednak niezbędnym będzie dopracowanie tabeli monitoringu w kolejnych latach wdrażania założeń Strategii o szczegółowe informacje związane m.in. z tytułami festynów, pikników, kampanii; ze stanowiskami zatrudnianych specjalistów. Brak ww. danych wpływa na jakość przedstawienia raportu z realizacji ww. Strategii.

Niemniej jednak cele operacyjne oraz zadania strategiczne w 2016r. zostały zrealizowane na dobrym poziomie. Osiągnięte rezultaty często przewyższały liczebnie założenia, co miało miejsce m.in. w przypadku imprez społeczno-edukacyjnych podkreślających rolę rodziny dla dziecka, kampanii promujących walkę z uzależnieniami oraz kampanii profilaktyczno-edukacyjnych dla sprawców i ofiar przemocy w rodzinie.

Należy dodać, iż niekiedy efektywność założonych działań nie była uwzględniona w roku sprawozdawczym, natomiast jednostki pomocy społecznej, samorządy powiatowe i gminne oraz inne podmioty odpowiedzialne za realizację zadań strategicznych przyczyniły się m.in. do:

- utworzenia rodzinnego domu dziecka, a tym samym zagwarantowania stabilnego środowiska wychowawczego dla dzieci umieszczonych w tej formie pieczy zastępczej;
- utworzenia grupy samopomocowej dla osób starszych mającej na celu poprawę poziomu i jakości życia seniorów;
- likwidacji barier architektonicznych w placówce pomocy społecznej na terenie gminy Świercze, co ułatwiło osobom niepełnosprawnym korzystanie z oferty pomocy społecznej.

Należy zaznaczyć, iż nie każdy założony wskaźnik monitoringu w drugim roku ewaluacji niniejszego dokumentu udało się osiągnąć, jednak z powyższego wynika, iż realizacja Strategii przyczynia się do ograniczenia zjawiska marginalizacji społecznej, a tym samym stanowi podstawę do budowania systemu ochrony socjalnej członków naszej lokalnej społeczności.

Opracowano:

PCPR w Pułtuskim na podstawie danych uzyskanych od podmiotów odpowiedzialnych za realizację poszczególnych zadań strategicznych.

Akceptował:

DYREKTOR
Powiatowego Centrum Pomocy
Rodzinie w Pułtusku

mgr Anna Trejlich